

WOLKEN BOVEN WATERDORP

Hilde Vandermeeren en Harmen van Straaten (ill.)

Davidsfonds/Infodok

(door Lotte Oers)

OVER DE MAKERS

Auteur **Hilde Vandermeeren** gaf tien jaar les in het secundair onderwijs en maakte in 2006 van schrijven haar beroep. In 2001 verscheen haar eerste jeugdboek. Sindsdien schreef ze meer dan 40 kinder- en jeugdboeken en won ze verschillende prijzen, waaronder een Zilveren Griffel (2005), twee Vlag en Wimpels (2006 en 2013), een White Raven (2007) en een Boekenwelp (2007). In het verleden werden verschillende van haar boeken al geselecteerd voor de Kinder- en Jeugdjury.

Sinds 2013 schrijft ze ook boeken voor volwassenen. Omdat ze zich nu een tijdje wil toeleggen op het schrijven van thrillers voor volwassenen, is *Wolken boven Waterdorp* voorlopig haar laatste jeugdboek.

Illustrator **Harmen van Straaten** won als kind al kleurwedstrijden. Maar hij dacht toen dat tekenen 'stom' was. Dat iedereen dat kon en dat je ook andere dingen moest kunnen. Hij ging eerst rechten studeren, maar werd uiteindelijk toch illustrator van kinderboeken. Sindsdien illustreerde hij al meer dan 400 kinderboeken in binnen- en buitenland (hij werkt voor uitgeverijen in Nederland, België; Groot-Brittannië en Duitsland). Daarnaast schreef hij ook al 50 boeken, van prentenboeken voor de allerkleinsten tot romans voor 15-jarigen en ouder.

1. VERHAAL

Hoofdpersonages

Materiaal:

- twee figuren / popjes / ...: een jongen en een meisje
- kaartjes met karaktereigenschappen, bijvoorbeeld: verstandig – lief – voorzichtig – egoïstisch – dapper
- eenzaam – zelfverzekerd – vrolijk – traag – achterdochtig – behulpzaam – actief – eerlijk – trouw - ...

Maya en Flor zijn de enige kinderen die overgebleven zijn in Waterdorp en dus brengen ze samen veel tijd door. We leren hen dan ook allebei goed kennen doorheen het verhaal.

Plaats de twee figuurtjes een eindje uit elkaar in het midden van een tafel. Neem dan de kaartjes met karaktereigenschappen erbij (verdeel ze onder de juryleden of lees ze zelf één voor één voor). Past deze eigenschap bij Maya of bij Flor? Discussieer eventueel (bijvoorbeeld: Maya zegt steeds dat ze een verstandig kind is, maar vinden de juryleden dat dat klopt?). Leg bij consensus het kaartje bij het juiste figuurtje. Als er twijfel is, of het kaartje is van toepassing op beiden, komt het kaartje in het midden.

Vinden de juryleden dat het bij geen van beiden past, verdwijnt het kaartje.

- Vinden de juryleden dat Maya en Flor erg verschillend zijn, of valt dat wel mee?

Maya zegt dat Flor haar reservevriend is. Flor wil graag Maya's beste vriend zijn.

- Denken de juryleden dat Maya en Flor ook vrienden zouden geweest zijn als er veel andere kinderen in Waterdorp waren geweest?
- Vinden ze dat Maya een goede vriend is voor Flor? En/of dat Flor een goede vriend is voor Maya?
- Met wie zouden de juryleden het liefst bevriend zijn?

Beschrijvingen

Steeds wanneer Maya en Flor een ander personage tegenkomen, geeft Hilde Vandermeeren een omschrijving hoe die persoon eruit ziet.

Soms beschrijft ze gewoon het uiterlijk en de kleding:

- “Ineens gaat de deur van de Doodskoppen open en een breedgeschouderde man in een zwart motorpak komt naar buiten.” (p.8)
- “De auto stopt vlak voor ons. Er stapt een mevrouw uit met kort, zwart haar en een scherpe neus.” (p.50)
- “Er zit een meneer in onze woonkamer. Hij draagt een pak en een das, heeft een bril met een zwart montuur en grijs haar.” (p.60)

Soms vergelijkt ze de persoon met iets anders:

- “Papa is in zijn atelier. Hij zit op een krukje in het midden van de ruimte. Hij staart naar zijn schilderijen. Zijn rug is gebogen en zijn armen hangen langs zijn lijf. Hij ziet er een beetje uit als een leeggeknepen tube verf.” (p.31)
- “Flors moeder ziet eruit als een schilderij dat in het water gevallen is. Ze draagt een knalgroene peignoir die bovenaan verkeerd is dichtgeknoopt. De zwarte verf rond haar ogen – mama zegt dat dat geen verf is maar mascara – is uitgelopen. En haar lipstick zit in een rode veeg naast haar mond.” (p. 32-33)
- “Mevrouw Kraker staat voor ons met haar legerbroek en haar zware schoenen. Door haar piekjeshaar lijkt het alsof er een egel op haar hoofd zit.” (p.40)
- “Op de grootste bank ligt meneer Kraker. Hij is een boek aan het lezen en bijt in een appel. Zijn lange haar hangt als een gordijn voor zijn ogen.” (p.43)

- Kunnen de juryleden zich door die beschrijvingen een goed beeld vormen van de personages?
- Aan welk van beide soorten beschrijvingen geven ze de voorkeur? Waarom?
- Helpen de illustraties om zich de personages te kunnen voorstellen? Zou het alleen met de tekst ook lukken, of verkiezen de juryleden een boek met illustraties?

Problemen en Oplossingen

In een verhaal stelt zich doorgaans een “probleem” waarvoor de hoofdpersonages een “oplossing” moeten zoeken. Er kunnen een hele reeks gebeurtenissen nodig zijn voor de personages een oplossing voor het probleem vinden.

- Vraag de juryleden om de belangrijkste “problemen” uit *Wolken boven Waterdorp* te benoemen en schrijf ze eventueel op aparte bladen of kaartjes. Volgende drie kunnen alvast genoemd worden, maar de juryleden vinden er misschien nog andere:
 1. Het verdwijnen van Waterdorp en meer bepaald hoe de papa van Maya daarmee omgaat.
 2. De verdwijning van de schat
 3. De relatie tussen Flor en zijn moeder
- Welke oplossing voor deze problemen konden de juryleden vinden in de laatste hoofdstukken van het boek?
 1. De ouders van Maya hebben een huisje in een ander polderdorp gevonden
 2. Sherlock heeft de schat gevonden en Albert heeft hem verbrand omdat de bankbiljetten waardeloos waren
 3. De moeder van Flor zal meer haar best doen om leuke dingen te doen met Flor
- Wat vinden de juryleden van deze oplossingen? Zijn ze tevreden met deze afloop? Hadden ze graag nog meer gelezen over wat er verder precies gebeurde?

- Als de juryleden auteur waren van dit boek, zouden ze zelf voor andere oplossingen gekozen hebben? Zo ja, voor welke van de problemen? Bespreek in groep eventuele alternatieve oplossingen die door de juryleden voorgesteld worden. Waarom waren deze oplossingen beter geweest?

2. VERWERKING

Verdwenen dorpen

Materiaal:

- bijlage 1

Wie als volwassene dit boek leest, denkt meteen aan het polderdorp Doel. Haal dit echter nog niet meteen aan, wanneer je het met de juryleden bespreekt.

- Vinden de juryleden dit een geloofwaardig boek? Denken ze dat dit echt zou kunnen gebeuren, een dorp dat zomaar verdwijnt?
- Hebben de juryleden wel eens over Doel gehoord?

Haal nu de achtergronddocumentatie over Doel erbij. Vertel zelf, of deel de bijlage uit onder de juryleden om samen te lezen. Eventueel kan je de foto's groter printen of op een scherm tonen, je vindt de link ernaartoe onderaan bij de bronnen.

- Vinden de juryleden de foto's herkenbaar na de beschrijvingen en tekeningen van Waterdorp? Of hadden ze een andere voorstelling van het verlaten dorp?
- Wat vinden de juryleden van het verdwijnen van Doel?
- Hoe zouden zij reageren als ze hun huis of dorp moesten verlaten omdat er iets anders in de plaats kwam?
- Zouden ze, zoals de mama van Maya, op tijd een ander huis zoeken, of, zoals de papa van Maya, zolang mogelijk in het oude huis blijven wonen?

Illustraties en schilderijen

Materiaal:

- papier
- verf en penselen, of kleurpotloden, stiften...
- bijlage 2

De vader van Maya is schilder, hij maakt schilderijen van Waterdorp. We komen echter maar af en toe iets te weten over hoe die schilderijen eruit zien.

- Er staan een paar beschrijvingen op pagina 27 en 29, pagina 53, pagina 56 en een illustratie op pagina 28. Neem ze samen door.
- De beschrijvingen en zeker ook de illustratie blijven heel vaag. Hoe stellen de juryleden zich de schilderijen van Maya's vader voor?
- Op de cover van het boek staat een kleurillustratie van Waterdorp, door Harmen van Straaten. Zou deze lijken op de schilderijen van Maya's vader? Wat zouden volgens de juryleden de gelijkenissen en de verschillen zijn?
- Vinden de juryleden dat de illustraties (ook de zwart-wit illustraties binnenin het boek) van Harmen van Straaten passen bij het verhaal?

Deel papier en schilder- of tekenmateriaal uit (afhankelijk of het lokaal zich leent tot schilderen en hoeveel tijd je hebt). Laat de juryleden een schilderij of tekening maken alsof het een schilderij van Maya's vader zou zijn.

- Waarop baseren ze zich bij het schilderen: op de illustraties van Harmen van Straaten, op de beschrijvingen van Hilde Vandermeeren, op de foto's van Doel... ?

- Toon ter inspiratie eventueel enkele voorbeelden van bekende schilders die wolken schilderden (zie bijlage 2).

Recensies

Materiaal:

- losse kaartjes
- balpennen
- papier

Neem met de juryleden volgende citaten uit online recensies door:

- Een erg spannend boek waarbij de humor en de fantasie elkaar raken in een ontdekkingstocht die op de maat van kinderen is geschreven maar waarvan wij (= volwassenen) toch ook wel eventjes snel genoten. (Gunther Ramysen, demofarm.be)
- Een nogal klassiek verhaal over avontuurlijke kinderen maar wel goed en gevoelig verteld. (Tinne Geuens, pluizer.be)
- Hoewel het verhaal wat onrealistisch is, zijn de dialogen en personages herkenbaar en kunnen lezers zich identificeren met de hoofdpersonen. [...] In het verhaal gebeurt veel in korte tijd, gebeurtenissen en verhaallijnen lopen door elkaar en er zijn veel personages. Dit maakt het pittig om te lezen. Humor, in combinatie met spanning zorgen voor leesplezier. (R. van der Meer, NBD Biblion)
- Een geheimzinnig en spannend verhaal! (ketnet.be)

Filter samen de belangrijkste woorden en woordgroepen, en schrijf op losse kaartjes: spannend – humor – fantasie – op maat van kinderen – klassiek – goed verteld – gevoelig – onrealistisch – er gebeurt veel – veel personages – pittig – geheimzinnig – ...

- Vinden de juryleden ook dat deze woorden van toepassing zijn op het boek? Welke wel / niet?
- Deel lege kaartjes en schrijfgerief uit. Welke woorden ontbreken er nog volgens de juryleden? Welke woorden willen ze zelf aanvullen en waarom?
- Laat nu de juryleden enkele woorden kiezen die zij het belangrijkste vinden (dit kan een combinatie van eigen woorden en woorden uit de recensies zijn). Kunnen ze deze in één of twee zinnen gieten, en zo zelf een heel korte recensie schrijven?

Juryleden kunnen online op de KJV-boeken reageren.

Ga naar www.kjv.be, klik op 'Welke boeken lezen we' en dan op de groep en het boek in kwestie.